

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 176.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e48115/facsimile.pdf> (tilgået 01. juni 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

om ved dette maalet maatte findes mindre principmæssigt, naar de øvrige Forholdigheder herved.

Efter disse Bemærkninger har jeg kun troet at burde anføre de Hovedprincipper, der ere fulgte ved Udarbejdelsen af Udsigten. Man har da for det Første gjort Bærnepligt lig for alle Stænder og herved alle de Udsigtsgæfter, som efter de hidtil bestaaende Aarvninger fandt Sted, og man har ikke heller anset det for principmæssigt at behandle alle de, som ikke Udsigtsgæfter, saa dog Bærgenbøer, som ved Sagens første Forretning i Provinsialkommissionerne bleve foreslaaede. Kæmpe har vi faaet ikke troet at burde gaae ind paa den der foreslaaede lettere Tjeneste for dem, der frivillig melde sig og vilde udtjene deres Bærnepligt paa egen Beslutning, ligesom man har troet det afsigende fra Principet, at Kjøbenhavn behøvede sin egen Beslutning og ikke blev behandlet som de øvrige Indboerere i Riget. Udsigtsgæfter af Bærnepligten er gjort til alle dem, der hidtil have været fritagne, og denne Udsigtsgæfter begynder med dem, som ikke endnu ere over 22 Aars Alderen (Eggsdragsalder), da man deris herved opnaar, at man kan begynde strax, da det er den almindelige Udfringsalder, som fremdeles vil være det to og tyvende Aar, og deris nærværende Lov sætter sig til Aarvningen af 23de Sept. d. N. om en ekstraordinær Udfringing af de hidtil Afværgenpligtige, som fulde foresatte blandt det 23, 24 og 25 aarige Mandfolk. Men ved Steden af den nye Verde, som ved Bærnepligtens Afmildbedingsloven paalagdes en Aar Dørl af Statens Indboerere, har man søgt at lette Tjansen herved, saaledt fra kunde for dem alle, og dette har man søgt at opnaar ved forskellige Beslutninger, som jeg nu kortelig vil berøre. Efter § 9 vil saaledes Indboereren i Kullerne først høre med Konfirmationsalderen eller 15 Aars Alderen, istedetfor at det hidtil skulde høre strax efter Fødselen. Fremdeles fal der, efter § 12, kun afbrødes et Aar for Soldaten, istedetfor hidtil, som bekendt, de Bærnepligtige skulde møde paa Sessjonen alle for i det Aar, da Udfringen finder Sted, men desuden ved en foresaende Sessjon, for at deres Tjenestegjæld kunde afsjæres. For at undgaae de hyppige Aar har man indført et nyt Betrækningsystem for derved at afbøde dem, der ikke behøvede til Tjeneste til den paagjældende Tid. Deris har man søgt at lette Tjenesten ved at overlade de Bærnepligtige en større Frihed til selv at vælge den Tid, hvori de vilde udtjene deres Bærnepligt, og Forsamlingen vil see af §§ 16 og 17, at det ikke blot er tilladt Bærnepligtige, naar de maatte bestemme at have den fornødne Kraft og Gølle, at indtræde i Hæren tidligere end den almindelige Udfringsalder, naar de kun ere over 18 Aar, men at de endog kunne erholde Udsigtsgæfter herved til det 25de Aar, naar de maatte ønske Saadant. Fremdeles har man troet at burde indbringe en altsed fri Ret til Stilling, saa at dette ikke som hidtil er gjort afhængigt af Orløggælden af en Hændelse til det Offentlige; ligeledes har man ikke fundet nogen Betænkelighed ved at tillade Kammerbetjening, saavel ved Sessjonen, som ved de enkelte Troppesendinger. Man har derhos søgt at lette Byrden ved Tjenestepigten ved at indbringe en saa stor Frihed til Alotning som mulig, saa at Bærnepligtige kunne høre til ethvert Sted i Riget, blot med Hensetelse til de vedkommende Raad, istedetfor at der tidligere efter Landstabslovene enten forberedes Mandspas, eller Alotning sket ikke kunde tillades. Endvidere har man indbragt en lang fortæret Ret til at rejse til Udlandet, navnlig hvad de Bærnepligtige angaar, naar disse blot søge for, at de i det Udland, hvori de burde oplyde deres Bærnepligt, ogsaa oplyde den. Af § 37 vil det erfares, at Bærnepligten i Fremtiden ikke er til Hindre for at erhverve Bærgenpligt i Kjøbenhavn, saa at den hidtil bestaaende Indskrænkning herved er hævet. Endelig indbefatter Udsigten de Beslutninger, som ere

anførte vedrørende med Hensyn til Bærgenpligten, da disse naturligvis ikke kunne vedblive i samme Omfang som hidtil, naar Bærnepligten bliver almindelig, og det kommer til at paalyde Kjøbstadindboererne, som hidtil have gjort Tjeneste i Bærgenpligten, samme Forpligtelse som de øvrige Statsborgere. Deris har man troet, at det i Røsten, forsaavidt ikke Landstabslovene i enkelte Tilfælde maatte frære det Rodsant, vilde være billigt, at Kjøbstadbeboere, som staa i den fæle Hør, under Udøvelsen af denne Tjeneste fritages for Tjeneste i Bærgenpligten, og deris naar de gik over til Forhærfningen indtræde i Bærgenpligten, og at deres Forpligtelse til at tjene i Forhærfningen herved opheves. Tilføje ere de Hovedtræk, jeg har troet strax at burde berøre for Forsamlingen, for at disse kunne tjene til, foruden den tager Sagen nærmere under Behandling, at bestemme de Principer, hvorpaa det hele Forslag er bygget.

Paa derom af Formanden givne Anledning, vedtoges det enstemmigt af Forsamlingen, at det foresatte Udsigtsgæfter skulde henvises til Udvalgte.

Formanden opfordrede herved Forsamlingen til at vider sig angaaende Antallet af Komitens Medlemmer, om hvortid denne skulde udvælges af Afdelingerne, og om denne skulde forjæret ved frit Valg af hele Forsamlingen.

Ordfør. Jeg foreslaar, at Komiten bliver af den samme Størrelse, som den tidligere idag vedstode, saa at 10 Medlemmer udvælges af Afdelingerne og 5 ved frit Valg af Forsamlingen.

Schiern: Jeg foreslaar, at der kan vælges 1 af hver Afdeling og 4 af Forsamlingen.

Ordfør. Renten er ved et kort Tal, men jeg maa dog, med Hensyn til Sagens Beskaffenhed, de mange Interesser, der ved denne vilde være at tage i Betragtning, og den store Samvirkelse til forskellige altsed specielle Forhold, der udværes, anset det rettest, at der udvælges 2 Komitensmedlemmer af hver Afdeling og 5 af Forsamlingen ved frit Valg.

Da **Formanden** berører satte de trede saaledes fremkomne Forslag under Afstemning, erklærede Forsamlingen sig med 94 Stemmer mod 39 for, at Udvalget skulde bestaae af 15 Medlemmer, 2 valgte af hver Afdeling og 5 frit valgte af Forsamlingen.

Ordfør. Der er et Spørgsmaal, som jeg maa anse det nødvendigt allerede paa dette Standpunkt af Sagen at erholde nærmere Oplysning om.

Formanden: Maaskee den ærede Rigsdagsmand nærmere vil vider sig angaaende den Omstændighed, med Hensyn til hvilken han ønsker Saadant Oplysning.

Ordfør. Jeg tror, at det her staae klart for Forsamlingen, for den Frihed til Beslutningen af det nu foresatte Forslag, om Forordningen af 23de September angaaende den ekstraordinære Udfringing af de hidtil for Bærnepligtige fritagne fal finde Afgjærelse under Sagen om almindelig Bærnepligt, Noget, som jeg vel har forudsat, men hvorefter det dog kan være forskellige Meninger.

Formanden: Der er alt tidligere sket Interpellation angaaende denne Sag, der af Ministeriet er bleven besvaret.

Schiern: Det gjer mig ondt, at dette Spørgsmaal, uagtet to Gange besvaret, endnu kan givne Anledning til Tvivl. Der kan ikke indbrages under nærværende — om jeg kan bruge dette Udtryk — afgjorte Sag en anden Sag, der alt er afgjort.

(Møde)

Subscription paa denne Tidende medtages i Kjøbenhavn hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Lunos (Nørregade Nr. 70), i Provinsbyerne paa de kongelige Postkontoirer.

Trodt og forlagt af Kgl. Hofbogtrykker Bianco Lunos.